

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

31. An si in Iubilæo concedatur facultas absolvendi à contentis in Bulla
Cœnæ, excepta hæresi; possit adhuc Confessarius Hæreticum occultum
absolvere? Et ex doctrina huius quæstionis infertur, an ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

Atque de Absolut. ab hæ. &c. Ref. XXX. &c. 367.

ad abo-
tione facta; videtur planè ex industria eam abstolisse, & voluisse indiscriminatim omnia largiri. Secundo, quia ita videtur expedire ad finem recipiendi thesau- rum Indulgentiarum: nam aliàs multi illas consequi minime possent.

7. Sed, his non obstantibus, non desunt DD. contra- rium sentientes, quos citat, & sequitur Suarez *tract. de fide, disp. 21. sect. 14. n. 21.* quibus ego addo Floronum *de cas. reserv. p. 1. c. 4. §. 22. n. 4.* Ragucium *in lucerna Paro- chorum, g. 125. n. 5.* Sylvium *in 2. 2. g. 11. art. 3.* Novarium *in singul. concl. 3. n. 8.* Avilam *de cens. p. 2. cap. 7. disp. 1. dub. 7. concl. 1.* Victorem *in notis ad Man. Navarr. c. 7. n. 74.* Portel *in addit. ad dub. regl. v. erb. hæresis, n. 26.* Homobon- num *de exam. Eccl. p. 2. tract. 5. cap. 6. g. 5.* Torreblan- cam *de magis, lib. 4. cap. 6. n. 3.* Ricciulum *tract. de iure person. lib. 5. cap. 14. n. 7.* & alij asserentes, quod ita ha- beret stylus Curie Romanæ, & ita fuisse declaratum à Gregorio XIII.

8. Sed hæc parum vrgent apud DD. primæ senten- tiæ: nam responderi fagund. *ubi sup.* quod stylus Curie Romanæ fundatur in probabilitate istius opinionis; non tamen tollit probabilitatem alterius. Adde, quod stylus Curie varius est pro varietate Pontificum. Ad declarationem autem Greg. XIII. respondetur, quod de illa non constat authenticè. Tuentur igitur utram- que sententiam Viri doctissimi: sed mihi probabilior secunda videtur, quam ego sequor.

RESOL. XXX.

An quando in Iubilæo conceditur facultas absolventi à casibus Bullæ Cœnæ, excepta hæresi, adhuc sit absolven- dus hæreticus occultus penitens, & emendatus?

Et an hodie Episcopi possint absolvere ab hæresi oc- culta?

Et an Confessarius per Bullam Cruciatæ, licet non possit absolvere ab hæresi occulta, possit tamen absolvere recc- ptatores, fautores, & defensores hæreticorum; & legen- tes, tenentes, & imprimentes eorum libros, & Schis- maticos, Necromanticos, &c. Ex part. 5. tractat. 12. Ref. 35.

hæc in
leg. 1.
Afirmativa sententia suaderi potest. Primò, quia id necesse est ad finem lucrandi plenissi- mam Indulgentiam à Summo Pontifice omnibus Christi fidelibus concessam, alioquin multi destituti essent ne- cessaria facultate ad se disponendum pro ejus receptio- ne, ac proinde rectè dici posse videtur quod intentio Papæ sit per illam exceptionem velle excludere à be- neficio absolutionis solum hæreticos notorios, seu de- claratos, & nominatim denunciatos quorum crimen cum non contingat nisi publico scâdalo aliorum fide- lium, merito etiam in Iubilæis reservatur ipsi Papæ, nec indistinctè committitur omnibus Confessariis appro- batis, quia ad sui curam indigent peritioribus. Secundo, quia hoc pacto intellecta prædicta exceptio aliquid operatur ultra illam. Non tamen hæreticos declaratos, &c. nam excludit omnes hæreticos notorios & publi- cos, licet non speciatim declaratos & denunciatos. De- mum, quia hæresis occulta est unum ex delictis in jure reservatis Episcopo, à quo per c. 6. Conc. Trid. *sess. 24. de refor.* quilibet Episcopus potest absolvere, si pœnitens velit rescipere: ergo quando in Iubilæo conceditur fa- cultas absolventi ab omnibus casibus Papæ reservatis etiam in Bulla Cœnæ contentis, hæresi excepta, conse- cutur etiam concessa facultas absolventi ab hæresi occul- ta, quia non videtur esse intentio Papæ velle in Iubilæo universalissimo & plenissimo excludere crimen, quod ipsis locorum Ordinariis in jure permittitur, præfer- tim cum illa generali facultate absolventi à reservatis Papæ etiam à casibus Bullæ, comprehendantur etiam

casus à jure, sive ab homine Episcopis reservati. Et hæc omnia docet præ affirmativa sententia firmanda Ang. Bossius *tract. de Iubilæo, sect. 19. cap. 9. n. 3.* licet in casu contingenti dicat, ut Confessarius consulat perit- iores, vel adeat sacram Congregationem.

2. Verum hæc opinio mihi proliis non videtur ad- mittenda, nam si stylus & praxis Romanæ Curie hodie non admittit absolutionem ab hæresi occulta, etiam quando illa non excepta conceduntur in Iubilæis casus Bullæ Cœnæ, quanto magis non poterit Confessarius ab hæresi occulta absolvere, si in Iubilæo crimen hære- sis exciperetur. Sed hodie an Episcopi possint absolue- re ab hæresi occulta, vide Doctores, quos ego citavi in 1. p. r. 5. ref. 2. quibus nunc addo Trullench *in Bulla Cruciatæ, §. 7. c. 2. dub. 7.* & Ludovicum à Cruz etiam *in Bulla Cruciatæ, disp. 1. c. 3. dub. 7.* qui docent per Bullam Cruciatæ, licet Confessarius non possit absolvere ab hæresi occulta, posse tamen absolvere receptatores, fautores, defensores hæreticorum, legentes, terentes, & imprimentes eorum libros, Schismaticos, Necroman- ticos, &c. quia hi non sunt formaliter hæretici, quod etiam docet Bossius *ubi sup. cas. 8. n. 4.* sed de hoc vide etiam me ipsum *loco cit. ref. 7.*

RESOL. XXXI.

An si in Iubilæo concedatur facultas absolventi à contentis in Bulla Cœnæ excepta hæresi, possit adhuc Confessarius hæreticum occultum absolvere?

Et ex doctrina hujus questionis inferatur, an Confessarius et Bulla Cruciatæ pluries possit absolvere penitentem à casibus Papæ reservatis, sed occultis?

Et an hodie Episcopus possit absolvere ab hæresi occulta vigore Concilij Tridentini *sess. 24. cap. 6*? Ex p. 8. r. 7. & Misc. Ref. 67.

§. 1. A Liqui affirmativè, ut alibi adnotavi, respon- dent, & hanc sententiam probabilem esse pu- tat novissime Oliverius Mazuchellus *tr. de cas. reserv. disp. 1. quest. 4. diff. 6. num. 13.* Primò, quia odia sunt restringenda; cum ergo exceptio hæc sit odiosa, ea vi- detur restringenda ad hæreticos publicos, vel denun- ciatos; sic enim exceptio hæc aliquid operatur, quod non operaretur prior, in qua excipiuntur soli hæretici declarati, & nominatim denunciati; per hanc verò hæ- retici omnes publici, licet non speciatim declarati, & denunciati. Secundo, quia restrictio hæc videtur esse necessaria ad finem lucrandi plenissimam indulgent- iam à Summo Pontifice concessam, alioquin multi es- sent destituti necessaria facultate ad se disponendum pro ejus receptione, cum præsertim optimè salvari possit mens Pontificis, si intelligatur per illam clausu- lam velle excludere tantum publicos hæreticos, & declaratos, quorum crimen merito reservetur ob publicum scandalam aliorum fidelium. Tertiò, quia hoc in probabili sententia, quam sustinere Vela *de pan. delictor. cap. 14. vers. jure verò Canonico. Cord. in summa, quest. 8. punct. 1.* Angles *de flor. part. 1. ubi de conf. quest. 4. artic. 5. diff. 6.* Catan. *in sum. verb. Episcop. §. Episcopi quos Spirit. sanct. cap. 10.* Navar. *in sum. cap. 27. num. 260.* Gutier. *quest. can. lib. 1. cap. 13. ad finem.* Henriquez *lib. 6. de penitent. cap. 14.* tom. 3. part. disput. 25. *sess. 3. num. 5.* Sanch. *in sum. lib. 2. cap. 11. num. 27.* potest Episcopus absolvere ab hæresi occulta virtute Concil. Trident. *cap. 6. sess. 24. de reformar. concedentis cuilibet Episcopo, ut possit abso-olvere à casibus occultis Papæ reservatis, quam senten- tiam sustinent citati DD. nò obstat ultima Bullæ Cœ- næ clausula, in qua habetur, ut à casibus ibi expressis nulla persona etiam Episcopali dignitate prædita, pos-*

Fl h 4 lit

Quæ hæc est
sup. ref. 15.
& in his
ejus primæ
not.
Sup. hac ab-
solute in
ref. not. deq.
&c.

Quæ hic est
int. ref. 32.
& in aliis
ejus primæ,
& secundæ
annot.

Sup. hoc in
ref. præterit.

Sup. hoc
tertio sup. in
ref. 15. 16. &
in fine ref.
18. & in ref.
30. §. ult. an
te med. & in
tom. 9. r. 7.
ref. 117. §.
Nec obstat.
dicere, quod
Bulla Cœnæ,

sit absolute prætextu cuiuscunque facultatis, etiam per cuiusvis Concilij decreta in genere, vel in specie concessa, eo quod clausulam hanc intelligant derogare tantum facultatibus, quæ concedunt absolutionem casuum Bullæ quando publici sunt; cum ergo hæresis occulta sit unum ex peccatis à quibus Episcopus potest absolueret, porro optime intelligere possumus, quando Summus Pontifex in Iubilæo concedit facultatem absolventi ab omnibus casibus Papæ reservatis, etiam in Bulla Cœnæ contentis (hæresi excepta) exceptionem hanc esse tantum de eo peccato hæresis, à quo solus Papa potest absolueret quale est peccatum hæresis publicæ, cum enim restrictio hæc sit odiosa, ea est limitanda, si verba talem limitationem patiantur. Atqui restrictio hæc optime potest alligari soli absolutioni hæresis publicæ. Ergo solum respectu huius negabitur in Iubilæo facultas absolventi.

2. Et ad hoc videtur facere quod habet Sanchez in *summa*, tom. 1. lib. 4. cap. 54. num. 27. quo loco intendit probare, Confessorem posse vi Bullæ Cruciatæ pluries absolueret penitentem à casibus Papæ reservatis, sed occultis, quia videlicet Bulla excipit quidem casus Pontifici reservatos, ita ut non liceat ab illis absolueret toties, quoties, sed tantum semel in vita, & semel in mortis articulo: sed quando hi casus sunt occulti, jam non sunt casus, reservati Summo Pontifici, sed iure ordinario, non vero speciali competunt Episcopis, & annexi sunt dignitati Episcopali; cum autem Bulla Cruciatæ concedat absolutionem à reservatis Episcopo toties, quoties, dicendum etiam est eam concedere absolutionem à casibus Papalibus occultis toties, quoties, ex eo quod per Concil. Trident. casus Papales occulti non sint Papales, sed Episcopales; quia licet casus Papales non desinant esse tales, eo quod Pontifex illos concedat aliquoties Episcopo: imò licet illos semper concedat Episcopo speciali, at desinant esse Papales per generalem constitutionem concedentem eos in perpetuum cuilibet Episcopo.

3. Idemque habet Aegidius Trullench in *Bulla Cruciatæ*, lib. 1. §. 7. cap. 2. dub. 6. num. 3. ubi sic ait: Bulla enim solos casus Pontifici reservatos excipit, ne liceat ab illis absolueret toties, quoties. At casus occulti non sunt casus Papæ reservati, sed competunt Episcopis, non ex aliqua delegatione speciali, ut existimat Henriquez, sed iure ordinario sunt perpetuo adnexi dignitati Episcopali, neque exigitur industria personæ Episcopalis, aliter enim ita essent personales, ut eos delegare non posset, quod est falsum. Ergo eis talis facultas competit iure ordinario, & eo iure casus Papales, si occulti sint, censentur casus Episcopis reservati. Quam sententiam ita confirmat ex Sanchez, superius citat: quia licet casus Episcopales non desinant esse tales per concessionem peculiarem factam ab Episcopo: at desinent esse si constitutione synodali Parochis omnibus concederent, & solis illis reservati essent; ergo similiter licet, casus Papales non desinant esse tales, eo quod illos semel, aut iterum Pontifex concedat Episcopo, imò licet semper illos concedat Episcopo speciali: at desinant esse tales per generalem constitutionem concedentem eos in perpetuum cuiusque Episcopo, ut factum fuit in Tridentino respectu casuum Papalium occultorum.

4. Ex quibus videtur posse inferri, cum hæresis occulta sit casus Episcopalis, ex eo quod illius absolutio iure ordinario competat Episcopis: quoties Papa in Iubilæo concedit absolutam facultatem absolventi ab omnibus casibus Episcopalibus, & à casibus Papalibus excipit hæresim, exceptionem intelligendam esse de hæresi, quæ est casus Papalis, id est, de hæresi publica. Et hæc omnia docet Mazuchellus ubi supra, licet postea asserat in praxi contrariam sententiam

consulendam esse; sed ego prorsus puro affirmativam sententiam improbabilem esse, & Confessarium illum in praxi deducendo, esse in nostro S. Tribunali Inquisitionis puniendum. *Primo*, quia Episcopi vigore Tridentini non possunt amplius ab hæresi occulta absolueret. *Secundo*, quia cum Pontifices in Iubilæis absolute excipiant hæresim, tollunt Confessariis omnem facultatem circa hæreticos, sive publici sint, sive occulti, & contrarium asserere, est in luce meridiana velle cæcitate.

RESOL. XXXII.

An Confessarius virtute Bullæ Cruciatæ possit absolueret à casibus contentis in Edicto Dominorum Inquisitionis, hæresi tamen excepta?

Et an Confessarius possit per Cruciatam absolueret tantum semel in vita, & semel in morte ab omnibus casibus contentis in primo Canone Bullæ Cœnæ?

Et an vero malefici, sortilegi, sollicitantes in confessione, blasphemantes hæreticaliter, & similes alij possint absolui toties, quoties?

Et quid de Episcopis in supradictis casibus?

Et an virtute Bullæ Cruciatæ possit Confessarius absolueret feminam sollicitatam, quæ non denunciavit, si postea denunciaverit? Ex p. 1. tr. 5. Res. 7.

§. 1. Respondent aliqui, omnia supradicta intelligenda esse de crimine hæresis formaliter, non vero de aliis criminibus spectantibus ad Tribunal Inquisitionis ut sunt sortilegium, maleficium, superstitio, magia, adoratio Daemonum, sollicitatio in Confessione, blasphemia hæreticalis, lectio librorum hæreticorum, defensio eorum, & similia: nam in huiusmodi delictis, & similibus, si aliquis non habet errorem in intellectu, & credat omnia ab Ecclesia determinata; sed crimina illa committat tantum ex animi ob iracundiam, vel ob sensualitatem, vel ex alio quo alio motivo, is utique (asserunt) poterit à quocunque Confessario, virtute Bullæ Cruciatæ absolui. Et probatur: nam supradicta Bulla concedit omnes casus excepta hæresi: sed dicta crimina non sunt formaliter hæresis: ergo poterunt à tali Confessario absolui.

2. Et ita secundum Henriquez lib. 6. cap. 16. num. 2. Portell. in addit. ad dubia regul. verb. libri prohibiti, numero 14. Sanchez in *summa*, tom. 1. lib. 2. cap. 12. num. 12. Duardum in *Bulla Cœnæ*, lib. 3. §. 2. quest. 8. & quest. 11. num. 47. Fatinacium de hæresi, quest. 180. num. 8. Acosta in *Bulla Cruciatæ*, quest. 63. conclus. 4. Suarez tract. de fide, disput. 24. sect. 1. num. 11. & alios, Confessarius virtute Cruciatæ potest absolueret ab omnibus casibus contentis in primo Canone Bullæ Cœnæ, excepta hæresi.

3. Notant etiam, quod à supradictis casibus, contentis in primo Canone Bullæ Cœnæ, Confessor potest tantum per Cruciatam absolueret semel in vita, & semel in morte, ut notavit Sanchez ubi supra, §. 4. 30. num. 17. cum aliis. At malefici, sortilegi, sollicitantes in Confessione, blasphemantes hæreticaliter, & similes alij possunt absolui virtute Cruciatæ toties, quoties: quia talia, & similia delicta non includuntur in primo Can. Bullæ Cœnæ, dummodo, ut diximus, non error sit in intellectu, quia licet, à virtute Cruciatæ habeant supradicti errorem in intellectu, & sentiant Hæretici formaliter: & ita notavit Filliucius in tract. 16. cap. 3. num. 49. Altherius de censuris supra, & Suarez in 3. part. tom. 5. disp. 21. sect. 2. num. 14. ubi sic asserit: Nec propter pactum cum Dæmone, nec propter alia peccata ad Tribunal Inquisitionis spectantia, propter suspicionem hæresis, vel superstitionem Religionis, hæc censura Bullæ Cœnæ incurritur: quia